

ЗВІТ

за результатами моніторингового дослідження
обласних політик і програм з питань соціального захисту населення,
зокрема внутрішньо переміщених осіб

Кодимська міська територіальна громада
Одеська область

Частина 2



2024

Зміст

Терміни та скорочення.....	2
Вступ.....	2
Методологія дослідження.....	3
Результати огляду місцевих політик і програм у сфері соціального захисту.....	5
<i>Аналіз наявних програм, проєктів програм і місцевих НПА на предмет включення до них ВПО, дотримання їхніх прав, врахування потреб та інтересів.....</i>	5
Висновки за результатами проведеного аналізу місцевих політик і програм у сфері соціального захисту.....	8
Рекомендації.....	8

Терміни та скорочення

- ВПО — внутрішньо переміщені особи
НПА — нормативно-правовий акт
МТГ — міська територіальна громада
ОМС — органи місцевого самоврядування

Вступ

У межах проекту «Підтримка спроможності системи соціального захисту населення щодо реєстрації внутрішньо переміщених осіб», який реалізується за підтримки Агентства ООН у справах біженців в Україні, команда благодійної організації «Благодійний фонд “Стабілізейшен Суппорт Сервісез”» спільно із Радою з питань ВПО провели дослідження місцевих політик у сфері соціального захисту населення в Кодимській МТГ.

В умовах війни Російської Федерації проти України органи державної влади та ОМС області вживають необхідні заходи, спрямовані на забезпечення потреб ВПО, дотримання їхніх прав та свобод під час переселення до регіону. Серед пріоритетних питань — допомога протягом евакуації (переїзду) до місць тимчасового та постійного поселення; допомога у розміщенні на території області евакуйованих людей з районів бойових дій та тимчасово окупованих територій; соціальне забезпечення населення; надання гуманітарної допомоги за місцем тимчасового проживання; сприяння адаптації на новому місці проживання.

ОМС та органи виконавчої влади можуть розробляти та затверджувати місцеві цільові програми, спрямовані на розв’язання найактуальніших проблем територіальної громади, зокрема на підтримку та посилення соціального захисту окремих категорій громадян.

Результатом моніторингового дослідження є надання пропозицій та рекомендацій місцевим органам влади та/або громадським організаціям щодо вдосконалення наявних політик і програм з метою забезпечення кращого рівня соціального захисту ВПО.

Соціальна підтримка населення, зокрема ВПО, у Кодимській МТГ реалізується відповідно до [Програми](#) соціальної підтримки населення на 2024–2026 роки «Соціальний захист населення Кодимської міської територіальної громади» (затверджена Рішенням Кодимської міської ради від 21.12.2023 № 4305), а також [Програми](#) відшкодування витрат за надані пільги на послуги зв’язку, компенсації за пільгове перевезення окремих категорій

громадян залізничним транспортом та автомобільним транспортом загального користування на приміських маршрутах на 2024–2026 роки (затверджена Рішенням Кодимської міської ради від 21.12.2023 № 4306).

Загальна кількість ВПО, які зареєстровані в Кодимській МТГ станом на 10.06.2024, становить 1167 людей, зокрема 480 дітей, 494 людини працездатного віку, 22 безробітні людини, 139 пенсіонерів, 32 людини з інвалідністю, 6 багатодітних родин з числа ВПО.

Методологія дослідження

Мета дослідження

Оцінка наявності, доступності та впливу місцевих програм і політик у сфері соціального захисту ВПО, а саме виявлення сильних сторін, слабких місць, можливостей для поліпшення якості надання соціальної підтримки ВПО на місцевому рівні, подолання викликів, спричинених внутрішнім переміщенням.

Дослідження прагне надати рекомендації щодо оптимізації ресурсів, підвищення доступності та ефективності послуг, а також забезпечення справедливого, інклюзивного, з урахуванням життєвих обставин підходу до задоволення потреб ВПО. Це сприятиме їхній соціальній адаптації та інтеграції, покращенню якості їхнього життя.

Об'єкт дослідження

Місцеві політики та програми у сфері соціального захисту, спрямовані на ВПО, з акцентом на аналіз механізмів урахування і дотримання їхніх прав та законних інтересів.

Предмет дослідження

1. Чинні місцеві цільові програми, спрямовані на соціальну підтримку і захист населення, місцеві цільові програми підтримки ВПО.
2. Проекти програм, планів заходів, спрямованих на соціальну підтримку населення, зокрема ВПО.
3. Чинні місцеві НПА (рішення, розпорядження тощо), спрямовані на соціальну підтримку і захист населення, надання додаткових гарантій та пільг.
4. Чинні місцеві НПА (рішення, розпорядження тощо), спрямовані на соціальний захист, адаптацію та інтеграцію ВПО, надання додаткових гарантій та пільг.

5. Звіти з виконання обласних програм і заходів, спрямованих на соціальну підтримку населення та ВПО.
6. Інші місцеві акти і документи (та проекти), що прямо чи опосередковано спрямовані на захист прав та інтересів, підтримку ВПО.

Завдання дослідження

- Проаналізувати місцеві цільові програми, спрямовані на соціальну підтримку та захист населення, зокрема щодо включення до них ВПО і врахування їхніх потреб.
- Проаналізувати місцеві цільові програми (проекти програм і заходів) підтримки ВПО, зокрема щодо дотримання їхніх прав та законних інтересів.
- Визначити, чи забезпечується виконання заходів місцевих цільових програм, спрямованих на підтримку ВПО, відповідними фінансовими та організаційними ресурсами.
- Проаналізувати місцеві НПА, спрямовані на соціальний захист населення, надання додаткових соціальних гарантій та пільг, зокрема щодо включення до них ВПО і врахування їхніх потреб.
- Проаналізувати місцеві НПА, спрямовані на соціальний захист, адаптацію та інтеграцію ВПО, зокрема щодо дотримання їхніх прав і законних інтересів.
- Виявити у цільових програмах та НПА недоліки у дотриманні прав ВПО, врахуванні їхніх потреб та законних інтересів.
- Визначити потреби у внесенні змін до цільових програм та НПА з метою включення до них ВПО, врахування їхніх потреб і законних інтересів.
- Напрацювати відповідні рекомендації для органів виконавчої влади та ОМС щодо внесення змін і доповнень до чинних місцевих програм і НПА, розроблення нових для подальшого використання Радою з питань ВПО під час проведення адвокаційних кампаній.

Результати огляду місцевих політик та програм у сфері соціального захисту

Аналіз наявних програм і проєктів програм, місцевих НПА на предмет включення до них ВПО, дотримання їхніх прав, врахування потреб та інтересів

У межах [Програми соціальної підтримки населення на 2024–2026 роки «Соціальний захист населення Кодимської міської територіальної громади»](#) (затверджена Рішенням Кодимської міської ради від 21.12.2023 № 4305) здійснюється фінансова підтримка. Це надання одноразової грошової адресної допомоги ВПО на вирішення соціально-побутових проблем у розмірі 2000,00 грн на сім'ю.

У межах [Програми відшкодування витрат за надані пільги на послуги зв'язку, компенсації за пільгове перевезення окремих категорій громадян залізничним транспортом та автомобільним транспортом загального користування на приміських маршрутах на 2024–2026 роки](#) (затверджена Рішенням Кодимської міської ради від 21.12.2023 № 4306) не передбачене отримання пільг ВПО.

Чинні місцеві НПА, спрямовані на соціальний захист населення, зокрема ВПО, надання додаткових гарантій та пільг:

- [Рішення](#) виконавчого комітету Кодимської міської ради «Про забезпечення потреб внутрішньо переміщених та/або евакуйованих осіб, що тимчасово розміщуються у закладах освіти Кодимської міської ради», зі змінами (від 05.04.2022 № 337) передбачає тимчасове проживання та харчування внутрішньо переміщених та/або евакуйованих осіб, які прибули з областей, де ведуться бойові дії, на базі закладів освіти (відповідно до затвердженого переліку закладів освіти Кодимської міської ради).
- [Рішення](#) виконавчого комітету Кодимської міської ради «Про уповноваження посадових осіб Кодимської міської ради на прийом документів, прийняття рішень та видачу довідок внутрішньо переміщеним особам» (від 05.04.2022 № 338) уповноважує посадових осіб Кодимської міської ради приймати документи, ухвалювати рішення та видавати довідки ВПО.
- [Рішення](#) виконавчого комітету Кодимської міської ради «Про уповноваження територіального центру соціального

обслуговування (надання соціальних послуг) Кодимської міської ради на надання соціальних послуг внутрішньо переміщеним особам та збір і видачу гуманітарної допомоги на період воєнного стану» (від 05.04.2022 № 339) уповноважує Територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Кодимської міської ради надавати соціальні послуги ВПО, збирати і видавати гуманітарну допомогу на період воєнного стану.

- [Рішення](#) виконавчого комітету Кодимської міської ради «Про затвердження Порядку компенсації витрат за тимчасове розміщення внутрішньо переміщених осіб, які перемістилися у період воєнного стану і не отримують щомісячної адресної допомоги внутрішньо переміщеним особам для покриття витрат на проживання, в тому числі на оплату житлово-комунальних послуг у Кодимській міській територіальній громаді», зі змінами (від 05.04.2022 № 340) затверджує Порядок компенсації витрат за тимчасове розміщення ВПО, які перемістилися у період воєнного стану і не отримують щомісячної адресної допомоги ВПО, для покриття витрат на проживання, зокрема на оплату житлово-комунальних послуг у Кодимській МТГ.
- [Рішення](#) виконавчого комітету Кодимської міської ради «Про визначення приміщень закладів освіти Кодимської міської ради Подільського району Одеської області, не задіяних в освітньому процесі, для розміщення на тривалий час внутрішньо переміщених та/або евакуйованих осіб», зі змінами (від 27.04.2022 № 350) визначає приміщення закладів освіти Кодимської міської ради Подільського району Одеської області, які не задіяні в освітньому процесі, такими, в яких можуть розміщуватися на тривалий час внутрішньо переміщені та/або евакуйовані особи.
- [Рішення](#) виконавчого комітету Кодимської міської ради «Про затвердження Порядку організації розміщення внутрішньо переміщених та/або евакуйованих осіб у закладах освіти Кодимської міської ради, які не задіяні в освітньому процесі» (від 23.06.2022 № 380) затверджує Порядок організації розміщення внутрішньо переміщених та/або евакуйованих осіб у закладах освіти Кодимської міської ради, які не задіяні в освітньому процесі.
- [Рішення](#) виконавчого комітету Кодимської міської ради «Про визначення приміщень закладів освіти, інших об'єктів Кодимської міської ради Подільського району Одеської області, не задіяних в освітньому процесі, для розміщення в них на тривалий час внутрішньо переміщених та/або евакуйованих осіб»

(від 05.04.2023 № 585) затверджує Порядок організації розміщення внутрішньо переміщених та/або евакуйованих осіб у закладах освіти Кодимської міської ради, які не задіяні в освітньому процесі.

- [Рішенням](#) виконавчого комітету Кодимської міської ради «Про утворення Координаційного центру підтримки цивільного населення при виконавчому комітеті Кодимської міської ради», зі змінами (від 22.06.2023 № 658) створено Координаційний центр підтримки цивільного населення при виконавчому комітеті Кодимської міської ради.
- [Рішенням](#) виконавчого комітету Кодимської міської ради «Про створення Ради з питань внутрішньо переміщених осіб при виконавчому комітеті Кодимської міської ради та затвердження положення про неї» (від 26.09.2023 № 723) створено Раду з питань ВПО при виконавчому комітеті Кодимської міської ради та затверджено положення про неї.
- [Рішення](#) виконавчого комітету Кодимської міської ради «Про визначення приміщення закладу позашкільної освіти Кодимської міської ради Подільського району Одеської області місцем для облаштування пральні для внутрішньо переміщених та/або евакуйованих осіб, які проживають в місті Кодимі» (від 26.09.2023 № 744) визначає приміщення закладу позашкільної освіти Кодимської міської ради Подільського району Одеської області місцем для облаштування пральні для внутрішньо переміщених та/або евакуйованих осіб, які проживають в Кодимі.
- [Рішення](#) виконавчого комітету Кодимської міської ради «Про затвердження Порядку організації розміщення внутрішньо переміщених та/або евакуйованих осіб у закладах освіти Кодимської міської ради, які не задіяні в освітньому процесі у новій редакції» (від 26.09.2023 № 751) затверджує Порядок організації розміщення внутрішньо переміщених та/або евакуйованих осіб у закладах освіти Кодимської міської ради, які не задіяні в освітньому процесі.

Висновки за результатами проведеного аналізу місцевих політик і програм у сфері соціального захисту

Під час моніторингу було проаналізовано 2 місцеві програми соціальної підтримки населення та 11 НПА. Серед них — Програма соціальної підтримки населення на 2024–2026 роки «Соціальний захист населення Кодимської міської територіальної громади», яка привернула увагу широким спектром заходів, спрямованих на фінансову підтримку соціально незахищених верств населення громади.

Ця Програма містить низку важливих заходів у напрямі соціальної підтримки. Зокрема, надається фінансова підтримка ВПО (одноразова грошова адресна допомога на вирішення соціально-побутових проблем).

Проаналізувавши Програму відшкодування витрат за надані пільги на послуги зв'язку, компенсації за пільгове перевезення окремих категорій громадян залізничним транспортом та автомобільним транспортом загального користування на приміських маршрутах на 2024–2026 роки, доходимо висновку, що заходи підтримки ВПО у ній відсутні.

Більшість НПА спрямовані на підтримку та надання додаткових гарантій ВПО, які проживають на території Кодимської МТГ. На офіційному сайті Кодимської міської ради розміщені програми та НПА, спрямовані на соціальну підтримку та захист населення, зокрема ВПО (у відкритому доступі з можливістю завантаження та перегляду). Вкладка сайту «Інформація для ВПО» має неактуальну інформацію про отримання допомоги на проживання для ВПО.

Рекомендації

1. Для усунення перешкод в отриманні послуг, пільг, допомог ВПО внести зміни до чинної Програми соціальної підтримки населення на 2024–2026 роки «Соціальний захист населення Кодимської міської територіальної громади».
2. Доповнити Програму соціальної підтримки населення на 2024–2026 роки «Соціальний захист населення Кодимської міської територіальної громади»: розширити перелік заходів для ВПО та передбачити види допомог для ВПО (з метою виконання [Стратегії](#) державної політики щодо внутрішнього переміщення на період до 2025 року, затвердженої Розпорядженням КМУ від 07.04.2023 № 312-р), що дозволить зменшити соціальну напругу серед ВПО, підвищити якість життя ВПО шляхом зміцнення соціального захисту.

3. Внести доповнення до Програми відшкодування витрат за надані пільги на послуги зв'язку, компенсації за пільгове перевезення окремих категорій громадян залізничним транспортом та автомобільним транспортом загального користування на приміських маршрутах на 2024–2026 роки в частині надання пільг ВПО.
4. Для поінформованості ВПО про їхні права, законні інтереси та додаткові гарантії переглянути структуру офіційного сайту Кодимської міської ради; додати до окремого розділу актуальну інформацію про отримання допомоги на проживання для ВПО, їхні права, законні інтереси та додаткові гарантії.
5. Долучати до розроблення та погодження проєктів обласних програм або інших НПА представників з числа членів Ради з питань ВПО при Одеській обласній військовій адміністрації.

Чинна редакція заходу програми / положення НПА	Запропонована редакція заходу програми / положення НПА	Результат запропонованих змін та/або доповнень
<i>Програма соціальної підтримки населення на 2024–2026 роки «Соціальний захист населення Кодимської міської територіальної громади» (затверджена Рішенням Кодимської міської ради від 21.12.2023 № 4305)</i>		
Розділ I Фінансова підтримка соціально незахищених верств населення, які зареєстровані та фактично проживають в Кодимській територіальній громаді.	Розділ I Фінансова підтримка соціально незахищених верств населення <i>(зокрема внутрішньо переміщених осіб)</i> , які зареєстровані та фактично проживають в Кодимській міській територіальній громаді.	Розділ I Фінансова підтримка соціально незахищених верств населення <i>(зокрема внутрішньо переміщених осіб)</i> , які зареєстровані та фактично проживають в Кодимській міській територіальній громаді.
Розділ II Фінансова підтримка військовослужбовців, з числа учасників АТО/ООС, учасників бойових дій війни з	Розділ II Фінансова підтримка <i>військовослужбовиць/вців</i> з числа <i>учасниць та</i> учасників АТО/ООС, <i>учасниць та</i> учасників	Розділ II Фінансова підтримка <i>військовослужбовиць/вців</i> з числа <i>учасниць та</i> учасників АТО/ООС, <i>учасниць та</i> учасників

<p>Російською Федерацією, учасників бойових дій на території інших держав та членів їх сімей.</p>	<p>бойових дій війни з Російською Федерацією, учасниць та учасників бойових дій на території інших держав та членів їхніх сімей, зокрема внутрішньо переміщених осіб, які зареєстровані та фактично проживають у Кодимській міській територіальній громаді.</p>	<p>бойових дій війни з Російською Федерацією, учасниць та учасників бойових дій на території інших держав та членів їхніх сімей, зокрема внутрішньо переміщених осіб, які зареєстровані та фактично проживають у Кодимській міській територіальній громаді.</p>
<p>Розділ VI Відпочинок та оздоровлення дітей, які проживають на території Кодимської міської територіальної громади.</p>	<p>Розділ VI Відпочинок та оздоровлення дітей (зокрема внутрішньо переміщених осіб), які проживають на території Кодимської міської територіальної громади.</p>	<p>Розділ VI Відпочинок та оздоровлення дітей (зокрема внутрішньо переміщених осіб), які проживають на території Кодимської міської територіальної громади.</p>

Дослідження провела Благодійна організація «Благодійний фонд “Стабілізаційний Суппорт Сервісес”» у лютому – червні 2024 року за фінансування Агентства ООН у справах біженців в Україні (УВКБ ООН).

Зміст цієї публікації є виключно відповідальністю БО «БФ “ССС”» та не може використовуватися, щоб відобразити думку Агентства.

Підпишіться на наш фонд у соціальних мережах, щоби слідкувати за дослідженнями системи соціального захисту населення, отримувати новини щодо допомоги постраждалим людям в Україні та дізнаватися про актуальні зміни законодавства.



НАШ САЙТ:

<https://sss-ua.org>



ЕЛЕКТРОННА ПОШТА:

info@radnyk.org



FACEBOOK:

[@stabilizationsupportservices](https://www.facebook.com/stabilizationsupportservices)



INSTAGRAM:

[@stabilizationsupportservices](https://www.instagram.com/stabilizationsupportservices)



TELEGRAM:

[@SSS_Ukraine](https://www.telegram.com/@SSS_Ukraine)



TWITTER:

[@SSS_Ukraine](https://www.twitter.com/@SSS_Ukraine)